

Проблеми з обертанням керма: причини, наслідки, ремонт

дата публікації: 2026.01.28

Величезна кількість систем та агрегатів в автомобілі не набувають великої уваги з боку водія. Але триває це до тих пір, поки щось не починає йти “не так”. Особливо це помітно в роботі кермового управління, адже навіть незначні зміни відчуються відразу.

Автовласник не завжди може вчасно виявити проблему – часто потрібен досить великий досвід водія, щоб помітити дивності в роботі автомобіля. Але це абсолютно точно не стосується тих ситуацій, коли виникають проблеми з обертанням керма.

Кермова система автомобіля – це складний механізм, який включає різні агрегати. Існує три основні види кермових систем:

- без підсилювачів;
- з гідравлічним підсилювачем;
- з електричним підсилювачем.

Зустріти рульову систему без підсилювача у сучасних автомобілях – це велика рідкість. А ось дві решти набули дуже широкого поширення. До речі, нагадаємо, що проблеми з кермовим керуванням можуть бути пов'язані не лише з рейкою, а й із електросистемою. Тому, якщо ви помічаєте складності із запуском двигуна або нестабільну роботу при повороті ключа, можливо, знадобиться стартер ремонт. Особливо це актуально в холодну пору року або за тривалого простоя авто.

Зустріти кермову систему без підсилювача у сучасних автомобілях – це велика рідкість. А ось дві решти набули дуже широкого поширення.

Проблеми з обертанням кермового колеса

Що саме найчастіше розуміють під цим визначенням власники автомобілів, коли звертаються до автосервісу:

- Для обертання керма постійно або в деяких випадках потрібно докладати дуже великих зусиль. Такі скарги характерні, коли автомобіль обладнаний одним із двох типів підсилювачів;
- Кермо обертається легко, але при перекладанні у різні боки спостерігається підвищений люфт, який помітно погіршує зворотний зв'язок водія з дорогою;
- Після завершення повороту та продовження руху, кермо не повертається у вихідне положення

Причини несправностей та шляхи вирішення

Важливо розуміти, що навіть дрібна несправність кермового управління може стати причиною серйозних неприємностей. Автомобіль у будь-якій ситуації повинен керуватися чітко та прогнозовано. Це запорука безпеки водія, пасажирів та решти учасників дорожнього руху.

Тому при появі проблем слід відразу ж звернутися до спеціалізованого автосервісу, в якому фахівці за допомогою професійного обладнання і, зрозуміло, досвіду зможуть точно встановити причину “нестандартної поведінки” та вжити необхідних заходів. А тепер розберемося з найчастішими скаргами, їх причинами та способами усунення.

Кермо стало крутитися набагато важче

Якщо автомобіль обладнаний підсилювачем, то спочатку слід з'ясувати його тип: гідравлічний (ГПК) або електричний (ЕПК).

Якщо ж автомобіль із ГПК, то однією з можливих причин такої поведінки може бути:

- **Поломка насоса гідропідсилювача, що створює тиск масла в системі.** Деякі елементи насоса можуть засмічуватися або зноситися з часом. У такому випадку буде потрібен його демонтаж для подальшого дефектування. Насоси часто піддаються ремонту, але в деяких випадках знадобиться також і перевірка кермової рейки – продукти зносу насоса могли завдати їй шкоди;
- **Низький рівень гідравлічної рідини.** Якщо в розширювальному бачку рівень рідини нижчий за мінімум, то водію потрібно виконати доливання необхідної кількості відповідного масла. Але це лише тимчасовий захід, тому що сама по собі рідина пропадати не може і, якщо рідини стає менше, це свідчить про витік. На жаль, не завжди знайти місце витоку можна самостійно, тому найкраще звернутися за допомогою до фахівців;
- **Заповітрювання системи.** Якщо в систему потрапило повітря, то насос ГПК працюватиме некоректно. А нестабільний тиск у системі може спричинити роботу підсилювача ривками. Перевірити це досить просто: на запущеному двигуні відкрийте кришку бачка та подивіться всередину. Рідина піниться? Значить у системі є повітря. Експлуатація автомобіля з такою несправністю може нашкодити насосу та рейці, тому варто постаратися швидше потрапити на сервіс. Обов'язково потрібно знайти місце попадання повітря, усунути проблему та “вигнати” повітря із системи;
- **Привідний ремінь насоса ГПК послаблений.** Недостатній натяг ремня може призводити до його прослизання по пазах шківів, і тоді насос працюватиме нестабільно, що теж відіб'ється на сталості тиску в системі. Якщо проблема в цьому, то ремінь слід натягнути з відповідним зусиллям. Але тут важливо і не перестаратися – перетягнутий ремінь прискорює зношування підшипників тих агрегатів, які він приводить у дію.

Фото: Перевіряйте рівень гідравлічної рідини

У автомобілів з ЕПК ситуація відрізняється через інший принцип роботи. Водію допомагає обертати кермо електродвигун. Робота електродвигуна контролюється безліччю датчиків та блоком управління. Із найпоширеніших проблем з ЕПК варто виділити:

- попадання вологи всередину агрегату;
- відмова одного або кількох датчиків;
- порушення роботи електронного блоку керування.

Зробити щось самотужки тут не вийде, тому що потрібно виконати професійну діагностику. В цьому випадку краще одразу звернутися на спеціалізоване СТО.

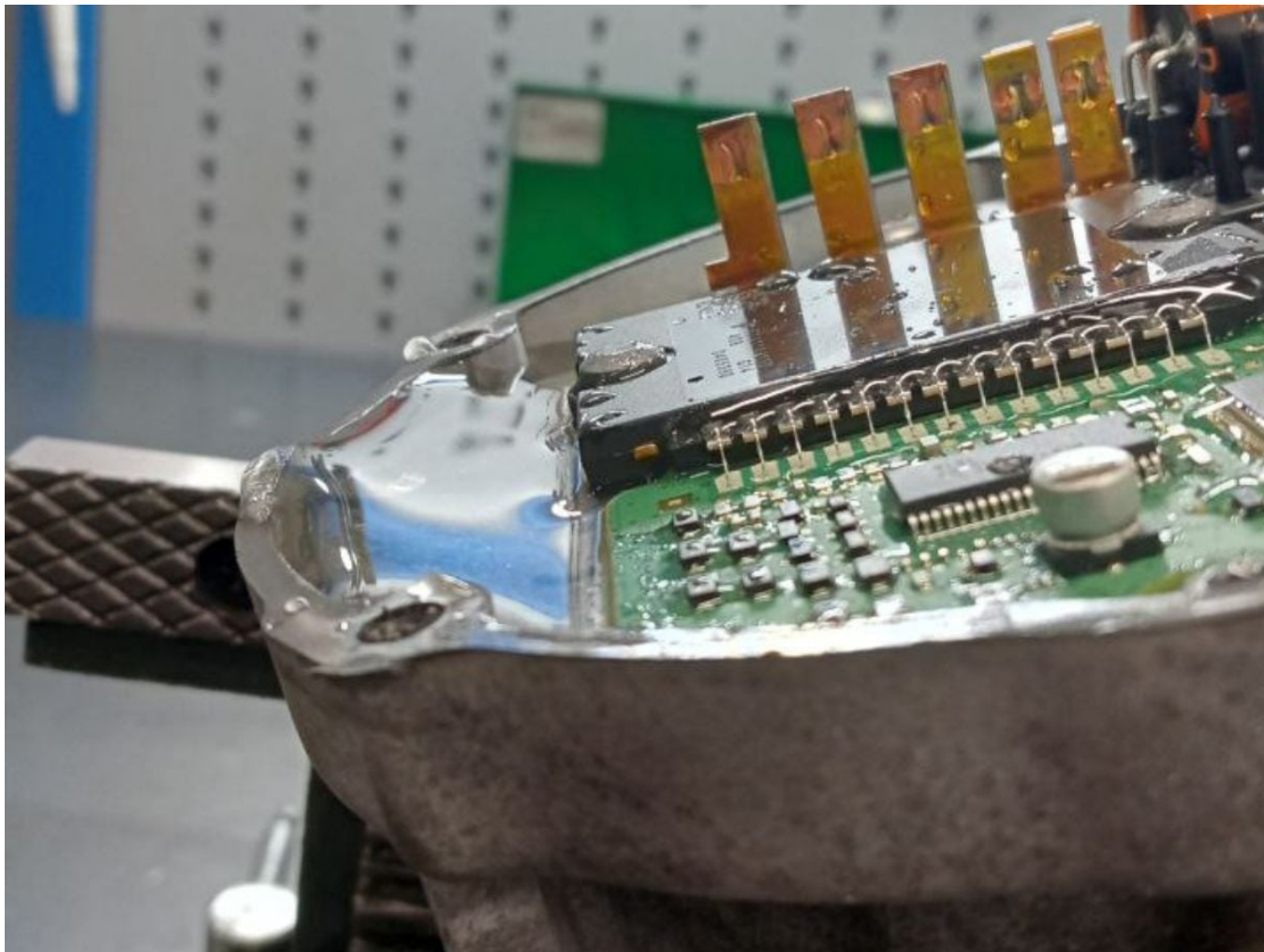

Фото: Попадання води всередину рейки з ЕПК може призвести до великих проблем

Великий люфт (вільний хід) керма

Якщо при обертанні кермом ви відчуваєте, що в деякому діапазоні обертання автомобіль ніяк не реагує, то найчастіше проблема криється в кермовій рейці. Проблема також часто супроводжується появою стукоту. Можливі несправності:

- **Збілося регулювання підтиску штока (валу рейки).** Механізм регулювання складається із спеціальної гайки із пружиною. Якщо регулювання збілося і відстань між розподільником рейки та штоком збільшиться, то з'явиться стукіт і люфт. Довго так їздити не рекомендується, тому що це веде до швидкого зношування. У разі раннього виявлення проблеми існує ймовірність усунення проблеми шляхом регулювання гайки бокового підтиску валу;
- **Велике зношування зубів штока в центральному секторі.** Якщо підвищений люфт проявляється в "нульовому" положенні кермового колеса, то проблема може полягати у сильному зношуванні штока. З'ясувати це можна лише після зняття та дефектування рейки. Якщо діагноз підтвердиться, доведеться встановлювати новий вал. Але іноді знайти вал – це велика проблема, і єдиним рішенням буде повна заміна рейки.

Кермо не повертається у вихідне положення після повороту

Кожен водій звик до того, що після завершення маневру кермо прагне повернутися до центрального положення. Але інколи цього не відбувається. Можливі причини:

- **Зношування кермової рейки.** Неправильне регулювання рейки, пошкодження зубів

або викривлення валу – це може призвести до описаної вище проблеми. Підтвердити чи спростувати це може лише спеціаліст автосервісу;

- **Несправні елементи підвіски автомобіля.** Зношування кульових опор і рулевих наконечників цілком може стати причиною того, що кермо відмовляється повертатися "на вихідну";
- **Зношування кардана рульової колонки.** Зношений карданчик колонки має великий люфт, що може ускладнювати повернення кермового колеса. Якщо знос карданчика підтвердиться на СТО, його потрібно замінити.

Неправильні кути установки коліс. Щоб переконатися в цьому, потрібно зробити розвал-сходження. Розвал також необхідно регулювати після будь-якого ремонту ходової частини автомобіля та кермової рейки.

Фото: Встановлення правильних кутів установки колес на 3D-стенді

Якщо підсумувати – поломки бувають різні та їх пошук та ремонт краще довірити професіоналам. До того ж експлуатація авто з несправним кермовим керуванням призведе лише до того, що вартість ремонту зросте пропорційно до пройдених кілометрів.

Богдан Кравченко
[Master Service](#)

Джерело: